

MAGY. FÖLDTANI
MŰVEZET KÖNYVTÁRA

ELŐFIZETÉSI ÁRA:		FŐSZERKESZTŐ:	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
EGÉSZ ÉVRE	16.— K FÉL ÉVRE	DR. BISCHITZ BÉLA	BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
NEGYED ÉVRE	4.— K	ÜGYVÉD.	TELEFON 108—00.
			HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

Az állam bányászati ténykedése.

II.

Rátérve a földgázkérdésre, az erdélyi földgázterületen kívül geológiailag megvizsgáltatott a Nagy Magyar Alföld északkeleti pereme és a Morvamező vidéke. Mindezen vizsgálatok alapján 5 új kutatófurást kezdtek meg, még pedig: *Terjén, Vizaknán, Maroskoppádon, Egbellen és Nádpatakon.*

Befejezést nyert Mezősámszondon 2, Bálnán 2, Magyarsároson 1, Kissármáson 3, Kiskapuson 1, Mezőzáhon 1 mélyfúrás. E mélyfúrások kivétel nélkül eredménnyel jártak s velük együtt a meglévő kutak napi földgázzolgáltató képessége 2,495.000 m³.

Kolozsváron felépült a furógépjavitóműhely, amely üzembe lett helyezve.

Az 1912. évben végzett kutatásokkal nyitott újabb földgázterületeken rendelkezésre álló földgázmennyiségnek értékesítése iránt az intézkedéseket az elmúlt évben megkezdték. Átengedte nevezetesen a magyarsárosi gázterületről a helyi érdekeltiség köréből Dicsőszentmárton város részvételével alakult részvénytársaságnak megfelelő gázmennyiséget, amely a nevezett város és lakosainak szükségleteit van hivatva kielégíteni.

A bálnai gázterületről a bálnai ágostai evangélikus egyház tulajdonát képező bálnai gyógyfürdő oéjlaira, ugyancsak Bázna község részére engedtek át megfelelő kisebb gázmennyiséget, míg a kiskapusi gázterületről Medgyes város és lakosainak céljaira biztosítottak a szükséglet szerinti mérvben megállapított földgázmennyiséget.

Mindezek az engedélyek a földgáznak csak szűk helyi körben való felhasználását biztosítják, a földgáztól várt nagy gazdasági és pénzügyi eredmények azonban ekként el nem érhetők.

A kormány abból a célból, hogy a földgáz nagyobb mérvű esetleg országos kihasználásának gazdasági és pénzügyi lehetősége tekintetében megfelelő tájékoztatás legyen szerezhető, ez irányban a megfelelő tanulmányoknak eszközzését tartotta szükségesnek és ezeknek a tanulmányoknak az elvégzését egy, a nagyobb hazai pénzintézetekből és egy jelentős angol pénzcsoportból álló szindikátusra bízta, amely a részletkérdések tanulmányozását amerikai szakértőkkel végeztette el. Ezek a szakértők a múlt év folyamán bejárták a hazai gázterületeket és a helyszínen szerzett

tapasztalataik, valamint a nyert adatok alapján részletes jelentést terjesztettek elő, amelynek tárgyalása ugyancsak az annak alapján netalán szükséges további intézkedések megtétele a jövő feladatai közé fog tartozni.

Az állami vasgyárakban az 1912. év utolsó hónapjaiban jelentkezett pangás az 1913. év folyamán élesedett. Munkával megfelelően ellátva az egész éven át csak a mozdonyokat és a vasúti felépítményi anyagokat előállító műhelyek voltak, amelyekben az intenzív üzem — egy államháztartási okok által előidézett rövidebb tartamu nyári megosappanástól eltekintve — az év végéig tartott s a múlt évinél nagyobb termelést eredményezett. A többi műhelyben a Balkán-háború és az évküzbeleni tartós esőzések és vízáradások okozta hátrányos hatások, nemkülönben az ezen eseményekkel kapcsolatos pénzügyi válság miatt, amely ugy a kereskedelmi vaspiacra, mint a köz- és vasutépítkezésben, végül a mezőgazdasági üzemek felszerelésének stagnálásában éreztette hatását, a munka fokozatosan fogyott, úgy hogy a hengerművekben egyes hengersorokat csak időről-időre lehetett üzemben tartani, egy hengersor pedig egész éven át szünetelt.

A többi üzemben sem volt a munkaidő némi megszorítása s a munkáslétszám mérsékelt apasztása elkerülhető. A nyersvas termelése némi emelkedést ért el, azonban, mint a korábbi években, ezuttal sem fedezte a saját feldolgozó üzemek szükségletét, miért is nyersvasat más termelési helyekről, főleg külföldről kellett vásárolni.

Dacára az előadott körülményeknek s az ezekkel járó általános árhanyatlásnak, az össztermelés értéke s a tiszta jövedelem alakulása nem volt kedvezőtlen, ami az állami vasgyáraknál az utolsó évtizedben a törvényhozás áldozatkészsége folytán foganatosított korszerű, a vas- és gépipari technika haladásának megfelelő gyári átalakításoknak, kiegészítéseknek, új felszereléseknek, valamint annak tudható be, hogy úgy a munkások, mint az alkalmazott vezető személyzet az új berendezések és felszerelések nyújtotta előnyöket buzgalommal és kitartással kiaknálták.

Máskülönben az állami vasgyárakban mindazon intézkedések megtörténtek, amelyek az üzemek folytonosságának biztosítására, nemkülönben az üzemi kezelési és lakóépületeknek jókarban való tartása érdekében szükségesek voltak.

Ezekből a következők jelentékenyebbek:

a) A m. kir. államvasutak gépgyáránál felépült

az új öntőmű a kapcsolatos segédműhelyekkel. Átbe-lyezték új területre a gyári gépraktározó-fészereket, valamint a gyár műfarktárát és telepét s befejezték a régi földszinti irodaépületnek emeletessé való átala-kitását. Bővítették a gázgenerátorok épületét két Kerpely-rendszerű gázfejlesztővel, egy vasbeton víz-medencével, kiegészítést nyertek a gyár munkagépei, szállító berendezése, szerszám- és műhelyfelszerelése, a gőzvezeték s beszerettek egy különleges kovács-tűzhelyet.

b) A *diósgyőri vas- és acélgyárnál* építés és fel-szerelés alatt állott az új generátor-telep, a Martin-kohó és rakodójának bővítése, az új hengerműkészítő műhelyének felszerelése, a perencesbányatelepi gyógy-szertári épület és az elektronos központ bővítése. Fel-állítottak egy munkásbarakkot Diósgyőrött és egyet az ormópusztai szénbányánál. Átalakítottak egy tisztila-kot a róm. kat. plébánia céljaira s kiegészítették a gyár munkagépeit, szállító és egyéb felszereléseit és folytatták az utak fejlesztését. Előmunkálatokat végeztek a felépítendő olvasztótelepre vonatkozólag. A pe-recesi, barossaknai, nagybátányi és ormópusztai szén-bányászatnál, valamint a rozsnói és a csetneki vaskő-bányászatnál megfelelő feltárások történtek, a rozsnó-rudnai bányákban a felső szinteket a Lukács László altárhoval összekötő két akna munkálatait befejezték.

c) A *vajdahunyadi vasműöszletnél* befejezték az öntőcsarnok átépítését, az új mozdonsínt, a ruszkatői faszállítópályát, egy benzinkraktárt, a károlybánya—ruszkatői kötélpályaszárnyat, a károlybányai pörkölő-telepet, egy munkáslaktanyát és csendőrlakot, a gya-lári kettős tisztilakot, 4 négyosztályu munkáslak épí-tését és berendezték a bunyilai mészkőbányát az anyagnak kötélpályával való szállítására. Bélelés alatt állott az I. számú nagyolvasztó. A vaskőbányák feltáró munkálatait folytatták s megkezdték a gyalári vaskő-telep mélységi kiterjedésének felkutatását az I. Ferenc József altáró alatti részeken, nemkülönben vájtak az altáróból egy szállító segédaknát, mely a főakna szál-lításainak egy részét bonyolítja le. Kiegészítették a bányák pneumatikus furásberendezéseit, nemkülönben a vasgyár szerszám- és munkagép-álladékát és az egyéb berendezéseket.

d) A *zolyombrézói vasgyáröszletnél* befejezést nyert egy négyosztályu altisztalak, egy emeletes mun-káslaktanya és Szirkvashegyen egy négyes és egy hatos munkáslak, valamint a tiszolci I. sz. olvasztónak és felszerelésének átépítése. Építés alatt volt Szirkvas-hegyen egy kettős altisztalak és két, egyenkint négy-osztályu munkáslak építése.

A szirkvashegyi vaskőbánya Erzsébet tárójánál feltáró műveletek történtek s folytattatott azon vágat, mely a Bélaakna felhagyása folytán egy munkába vett új szállítóaknához vezet. Végül munkálatokat végeztek a szünetelő tiszolci vasbányáknak ujranyitása és meg-vizsgálása érdekében.

e) A *kudzsiri vasgyárnál* befejezték a kispataki vízműt, mely 600 villamos lóerőt van hivatva szolgál-tatni s folyamatba tetetett a hengermű bővítése, vala-mint műerejének villamos erőre való berendezése. Kiegészítést nyert továbbá a gyár felszerelése is.

HAZAI HIREK.

Az egbelli petróleumforrások. Az egbelli olaj-kutató telepen — mint tudósítónk velünk közli — a háboru óta zavartalanul és megszakítás nélkül folyik a munka, melynek főbb mozzanatairól már hírt ad-tunk. Jelenleg három kut van működésben és tény-leges kiaknázás alatt. A többi helyen is, ahol a furás folyik, a végső siker bizonyosra vehető. A kincstári furásvezetőség a további feltárásoktól nagy eredményeket vár és nem tartja lehetetlennek, hogy mélyebb rétegekből olyan terméket is kaphat, amely-ből az eddigi termékből hiányzó benzin, paraffin és világítóolaj is előállítható lesz.

A Dunagőzhajózási Társaság most adta ki évi jelen-tését. Az évi jelentés részletesen beszámol az 1914. év összes eseményeiről. Az évi mérleg 4,477,781 korona tiszta nyereséggel zárult. A mérlegnek a pécsi szén-bányára vonatkozó részével alább részletesen foglal-kozzunk:

A pécsi szénbányák múlt évi tiszta nyeresége 127,761 K volt a tavalyi 1,267,892,30 K-val szemben.

Mint a jelentésből lárvuk, az 1914. évi szénterme-lés 5,595,225 q-ra rugott az 1913. évi 7,013,502 q-val szemben és a múlt évben a termelés 1,418,277 q-val ke-vesebb volt. — A múlt év jelentékenyen kisebb ter-melése és ezzel kapcsolatosan a bányajövedelem érzé-keny megapadása különböző kedvezőtlen tények össze-hatása által idéztetett elő és pedig a munkások 8 heti szünetelése, meg a háborus események által s ezek folytán a beruházások befejezésének késleltetése által. A munkaszünetelés 1914 május 5-én kezdődött a bér-minimumok követelésével, amelyet azonban, mint el-fogadhatatlant, elutasítottak. A munka szabályszerű módon július 2 án ismét megindult. A széntermelésnek a munkaszünetelés által okozott csökkenése 1,077,000 q volt. Július havának nagy része azután még a munka-szünetelés utóhatásait szenvedte, miután különösen a bányavonalaknak nyolcheti szünetelés után szükségessé vált helyreállítása a rendszeres szénaknázást hátrál-tatta. Alig voltak azonban a munkaszünetelés által okozott utolsó zavarok is elhárítva, bekövetkezett a mozgósítás s ez rövid idő alatt körülbelül 700-at vont el a munkások legjavából. Miután a feltárási és elő-készítő munkálatokat nem lehetett megszorítani anélkül, hogy a bányák termelőképességét a jövőben kérdésessé tegyék, a legjobban jövedelmező bányahelyeket, a szénfejtő telepeket kellett korlátozni. A széntermelés-nek a háboru által okozott csökkenése körülbelül 598,000 q volt.

A háborus eseményeknek tulajdonítandó továbbá az, hogy a nagy beruházásokat részben abba kellett hagyni, részben pedig csak jelentékeny késésekkel lehetett elkészíteni. Elsősorban az üszögi központi fel-dolgozó telepre vonatkozik ez, amely csak november kezdetén került teljes üzembe, meg azon társulati vas-uti vonalak villamos átalakítására, amelyek az aknákat a feldolgozó teleppel és a villamos központtal össze-kötik. A villamosági központi telep már a tárgyalt év május hava óta van üzemben, a villamos vontatás no-venber havában indult meg.

Az új berendezések a hozzájuk fűzött várakozá-soknak teljesen megfelelnek. Az új berendezés nem-csak a villamos erő előállításának költségeit csökken-

tette jelentékenyen, hanem a nedves feldolgozás lényegesen javította a szén minőségét is és ez által fokozta annak kelendőségét.

A beruházásokat továbbra is siettetni fogják, hogy a termelési költségeket csökkentsék. Szállítóik azonban sok esetben a háború folytán nem voltak képesek az elvállalt teljesítményeknek a kikötött időre eleget tenni, sőt némely esetben egyáltalában csakis a háború utánra lehet a szállításra számítani. Éppen ezen oknál fogva a bányatelep központosításának befejezése az eredeti feltevással szemben nem jelentéktelen késést fog valószínűleg szenvedni.

Közgyűlések. A Magyar cukoripar r.-t. június 5-én tartja meg idei közgyűlését, melyen 12 korona osztalékot fognak részvényenként javaslatba hozni. — Sopronvidéki kőszénbánya r.-t. június 7-én tartja meg második rendes közgyűlését.

Elszámolás. A Mensa Akadémia céljaira újabbán a következők adományoztak: Selmei Népbank 50 K, Selmei Takarékpénztár 50 K, az állami segítség első részlete 1000 korona.

Mérlegek. A Ganz és Társa Danubius gép-, vagon- és hajógyár r.-t. múlt évi zárószámadata a következő adatokat tartalmazza: Mérleg-számla. Vagyon ingatlanok: Budapesti gyárak 5521.518-01 K. Fiumei hajógyár 10.237.246-57 K. Petrovagarai bányamű 10.000 K. Ratibori főgyár 402.119-48 K, összesen 16.170.884 K. Gépek és műhelyfelszerelési tárgyak Budapesti gyárak 10.109.426-91 K. Fiumei hajógyár 7.064.187-40 K. Ratibori főgyár 915.219-59 K, összesen 18.088.833-90 K. Anyag 7.297.203-61 K. Áru 27.534.601-63 K. Pénztári készlet 191.241-69 K. Váltó 989.696-60 K. Értékpapír 11.705.298-72 K. Óvadék 4.786.243-87 K. Különféle aktíva 1.358.508-55 K. Adós 18.593.251-06 K, összesen 106.715.763-69 K. Teher Részvénytőke 8.640.000 K. 4 és fél százalékos kölcsönkötvény 1.656.000 K. Tartalék alap 8.640.000 K. Külön tartalék alap 2.745.602-22 K. Értékesítési tartalék 11.654.019-01 K. Adótartalék 264.629-87 K. Fel nem vett osztalék 3930 K. Óvadék 4.734.023-89 K. Különféle passziva 710.471-72 K. Hitelezők 38.810.610-14 K. Elfogadvány 1.000.000 K. Folyamatban lévő munkákra történt fizetés 26.447.977-50 K. Nyugdíjalapok követelése 1.909.527-08 K. Mechwart András alapítványa 90.000 K. Nyereség-át hozat múlt évről 332.751-85 K. Nyereség 1914. évre 1.076.220-41 K, tiszta nyereség 1.408.972-26 K, összesen 106.715.763-69 K.

Nyereség- és veszteség-számla. Tartozik: Üzleti költség 2.595.086-38 K. Tiszti fizetés 2.329.233-51 K. Munkabér 12.526.119-88 K. Adó 237.992-50 K. Kamat 2.088.299-08 K. Értékesítési költségek: értékesítés ingatlanoknál 323.417-68 K, értékesítés gépek és műhelyfelszerelési tárgyaknál 904.441-69 K, összesen

1.227.859-37 K. Nyereség-át hozat múlt évről 332.751-85 K. Nyereség 1914. évre 1.076.220-41 K, tiszta nyereség 1.408.972-26 K, összesen 22.413.562-98 K. Követel: Nyereség-át hozat 332.751-85 K. Adómentes kamat értékpapír és pénzügyi betét után 621.023-60 K. Haz. bérjövendelem 10.351-23 K. Áru-számla 21.449.436-30 K, összesen 22.413.562-98 K. — A Magnezitipar és bányászati r.-t., amelynek részvénytőkéjét 1913-ban 1 millió K-ról 200.000 K-ra szállították le és újból 1 millió K-ra emelték föl, a múlt évben 45.918 K veszteséget ért el. A társaság összes beruházásai 913.153 K, készletei 39.670 K, követelése 30.151 K, tartozásai 44.763 K összeggel szerepelnek a mérlegben. — A Műkoipar és cementgyár r.-t., amely 1914-ben alakult, 100.000 K részvénytőke mellett az első üzemban 4501 K veszteséget ért el. A gépek és berendezések értéke a mérleg szerint 33.000 K, a készletek 6305 K, a követelések összege 62.741 K, a tartozásoké 5871 K.

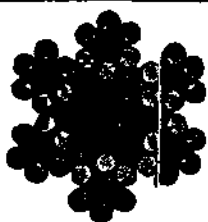
Cégjegyzési hírek. Pittel és Brauswetter beton-, hid- és mélyépi-ő részvénytársaság, Hirschler Mihály igazgatóság, tagságának és cégjegyzési jogosultságának megszűnését bejegyeztette. Magyar ásványörlő és vegyészeti gyár r.-t., Fuchs Ignác igazgatósági tagságának és cégjegyzési jogosultságának megszűnését bejegyeztette. — Magyar szerszámgyár r.-t. Fenti részvénytársaság április 6. napján keletkezett. Székhelye Budapest. A vállalat tárgya szerszámoknak, géprészecskéknek, kovácsolt és sajtolt vas- és fémárúknak és egyéb műszaki cikkeknek gyártása és azoknak eladás útján való értékesítése, ebből a célból egy vagy több gyártelepnek felállítása, avagy vétel útján megszerzése és foglalkoztatása. Alaptőkéje 500.000 K, mely 500 darab egyenként 1000 korona névértékű, bemutatásra szóló részvényre oszlik. Az alakuló közgyűlés igazgatósági tagjainul megválasztotta Friedländer Jenő, Fónagy Ödön dr. és Gold Simont, kiknek ebbeli minőségüket és cégjegyzési jogosultságukat is bejegyeztetik.

A Schlick-Nicholson gép-, vagon- és hajógyár r.-t. május 21-én tartott igazgatósági ülése az 1914. üzletév mérlegét megállapította és az 4986 korona 26 fillér nyereséggel zárul, az 1913. esztendőnek 197.846 K 85 f veszteséjével szemben. Tekintettel arra, hogy a múlt évnél első két hónapja egész gépiparunkra nézve kedvezőtlen volt és a világháború kitörését követő két hónap alatt csak erős megszorításokkal és megfeszítésekkel lehetett az üzemet fentartani: az ilyen nehéz körülmények között elért némi eredmény is lényeges haladást jelent az előző üzletévhez képest. Ki kell emelni azonban azt, hogy a 4986 K 26 f tiszta

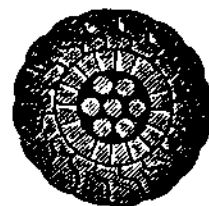
FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. TELEFON: 60-11, 60-12, 60-13, 60-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonitvezetékek, szerelvények stb.

haszon kimutatása mellett értékleírás nem történt és hogy az adósok rovatán sem fordulnak elő tartalékolások, miután a künlevőségeknek megbecslése a hadiállapot és a moratórium folytán nem volt keresztülvihető. Az elmúlt üzleti év utolsó negyedében a Schlick-Nicholson gép-, waggon- és hajógyár r.-t. tetemes hadimegrendelésekhez jutott, melyek az utolsó hónapokban üzemét megfelelően foglalkoztatták és az idei év is a gyár berendezésének kihasználását biztosítják.

Tanulmányut. Tudósítónk jelenti, hogy a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola negyedéves vaskohómérnök-hallgatói, *Barlai Béla dr.* és *Láng Károly* főiskolai tanárok vezetésével június 12-én mennek tavaszi tanulmányutra. A tíz napra tervezett tanulmányuton a lupényi koksztelepet, a vajdahunyadi, a kudzsi és a kaláni vasgyárakat fogják a hallgatók tanulmányozni.

Pályázat. Alagútépítés. A vierseni kir. vasúti építészeti hivatal a Viersen állomáson személyközlekedési és podgyász-szállítási célokra építendő alagút összes munkálatainak vállalatba adása végzett pályázatot irt ki. A pályázó cégek az ajánlati érték 5% ának megfelelő bánatpénzt tartoznak készpénzben vagy értékpapirokban csatolni, mely összeg az ajánlat elfogadása esetén 10%-os biztosítékra egészítendő ki. Az ajánlatok a pályázó megbízhatóságáról szóló bizonyítvánnyal felszerelve június 5-éig küldendők be. Az ajánlatok a versenytárgyalás napjától számított négy hétig kötelezők, mely időpontig a pályázóknak ajánlataikkal szóban kell maradniuk.

KÜLFÖLDI HIREK.

Vas és acél. A német nyersvas-gyártás ez év márciusában 938 000 tonnára rugott, a nyersacélgyártás 1 millió 98.000 tonnára, a február hónapban előállított 803.000, illetve 946 000 tonnával szomban. A termelés most a békés idő termelésének kétharmadát érte el, mert a háború kitörésekor csak egyharmad volt.

Newyorki jelentés szerint az United States Steel Corporation ez idei első negyedévi kimutatása 6,685.000 dollár tiszta nyereséget mutat ki a tavalyi év első negyedének 12,196.358 dollárjával szemben. Az összes terhek és az osztalék levonása után 5,390.000 dollár deficit mutatkozik. A részvényekre osztalékot nem fizetnek.

A rézércbányászat fellendítése Ausztriában. Az osztrák közmunkaminiszter elrendelte a régebben beszüntetett rézércbányák megvizsgálását és azoknak a lehetőség szerint való üzembevitelét.

A kaukázusi petróleumtermelés az 1913-ik évben meglehetősen hanyatlott és az 1912. évi 9,324.000 t-val szemben 9,113.000 t-ra rugott, ami főképpen a bakui petróleumvidék termelésének 6,750.000 t-ról 6,290.000 t-ra való csökkenése folytán állott elő. A csökkenést részben sztrájkok, részben a telep kezdődő kimerülése okozza. A világ petróleumtermelése 1913-ban 74%-kal növekedett, ellenben Oroszország helyzetét a legjobban bizonyítják a következő adatok:

Termelő állam	1901:	1912:	1913:
Oroszország	10,984.000 t	9,324.000 t	9,113.000 t
Egyesült-Államok	8,951.000	29,161.000	31,984.000
Világtermelés	21,709.000 „	47,047.000 „	50,484.000 „

DEUTSCHER BERICHT. INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Rumänische Erdölproduktion. Die Internationale Rumänische Petroleum Mij. produzierte im April 5946 (3231) Tonnen vom 1. Juli bis 30 April 57 753 (37.830) Tonnen. Orion produzierte derselben Zeit 4830 (5020) Tonnen resp. 71.120 Tonnen.

Internationale Bohrgesellschaft. Jetzt legt die Gesellschaft den Abschluss von Ultimo März 1914 vor. Der Ueberschuss aus Betrieb, Felder- und Effektenverkäufe geht mit 1.92 (1.85) Millionen Mark etwas über das Vorjahr hinaus. Aus dem Vortrage werden, wie schon angekündigt, 1.7 Millionen Mark für Minderbewertung von Aktivposten und Rückstellungen abgezweigt. Nach Bestreitung der Unkosten und anderer werden 1.25 Millionen Mark auf neue Rechnung vorgetragen. Bei einem Aktienkapital von 1 Millionen Mark, das sich bekanntlich im Besitze des Schaffhausenschen Bankvereins befindet, werden 15.54 Millionen Mark Kreditoren ausgewiesen. Es stehen ihnen gegenüber unter anderem Effekten und Beteiligungen mit 10.62 (10.71) Millionen Mark, Debitoren mit 2.67 (3.08) Millionen Mark, die Maschinenfabrik mit unverändert 2.25 Millionen Mark. Vorsitzender des Aufsichtsrats ist jetzt Dr. Fischer von Schaffhausen; stellvertretender Vorsitzender ist Dr. Solmsen von der Discontogesellschaft, die ja sämtliche Aktien des neuen Schaffhausenschen Bankvereins besitzt.

Ankauf der A.-G. Friedrich Krupp. Die A.-G. Friedrich Krupp hat, einer Grazer Meldung zufolge, den Chromeisensteinbergbau bei Kraubath, bisher Eigentum des Kommerzienrates Karl Dürrenberger in St. Lorenzen bei Knittelfeld, bestehend aus den drei einfachen Grubenmassen „Ludwig“, „Hemma“ und „Sebastian“ angekauft. Der genannte Chromeisensteinbergbau ist schon seit dem Jahre 1881 ausser Betrieb. Ob die Wiederaufnahme des Betriebes ein ausreichendes Erträgnis bringen wird, ist noch ungewiss.

Eisenwarenfabriks Aktiengesellschaft Sopron-Graz. Diese Gesellschaft hielt am 17. in Ödenburg die (13.) ordentliche Generalversammlung ab. Es wurde beschlossen, von dem nach Abschreibungen im Betrage von 86.303 Kronen und Zuweisung von 89.505 Kronen an den Dubiosen-Reservefonds verbleibenden Reingewinn von 222.016 Kronen eine 6prozentige Dividende zu bezahlen, ferner als Kriegsverlustreserve weitere 50.000 Kronen an den Dubiosen-Reservefonds zu überweisen und den nach Auszahlung der statutenmässigen Tantienem verbleibenden Rest von 49.085 Kronen auf neue Rechnung vorzutragen.

Hallinger & Co. G. m. b. H. cég Hamburgban „Eljárás alagutaknak betonnal való kifalazására“ című, 56353. számú, 1911. június 30-iki keletű magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összekötötést keres. —

Bővebb felvilágosítást nyújt

Janssen Lajos hites szabadalmi ügyvivő mérnök (Edvi Illés és Janssen iroda) Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.